

LULEÅ TINGSRÄTT
Handl 5

DOM
2022-04-06
meddelad i
Luleå

Mål nr: B 523-22

B 2877-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

HARRI Petri Kinisjärvi, 19651023-2298
Frihetsberövande: Häktad
c/o Örnviks Campingstugor
Örnviksvägen 87
Rödluvan
975 94 Luleå
Medborgare i Finland

Offentlig försvarare:

Advokat Carolina Holmberg
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

Åklagare

Extra åklagare Sara Berlin
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924
971 28 Luleå

Målsägande

1. Patrik Andersson
Svedjevägen 57
930 81 Glommerstråk

Målsägandebiträde:

Advokat Niklas Lundgren
Advokaterna Westerlund & Lundgren HB
Box 54
971 03 Luleå

2. Luleå kommun, 212000-2742
971 85 Luleå

Företrädd av åklagaren

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Skeppsbrogatan 43

Telefon

0920-29 55 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 849

971 26 Luleå

E-post

lulea.tingsratt@dom.se

Webbplats

<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt>

3. Britt-Louise Persson
Radiomasten 6 Lgh 1101
973 43 Luleå

Företrädd av åklagaren

4. Göran Renberg
Sundomsvägen 543 C Lgh 1001
975 98 Luleå

Företrädd av åklagaren

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Försök till mord, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
2022-02-15
2. Misshandel, 3 kap 5 § brottsbalken
2021-09-02
3. Skadegörelse, 12 kap 1 § brottsbalken
2021-12-10 (3 tillfällen)
4. Grovt rattfylleri, 4 § 1 st och 4 a § trafikbrottslagen (1951:649)
2021-09-18 -- 2021-09-19

Påföljd m.m.

1. Fängelse 9 år
2. Förordnande angående tidigare utdömt fängelse.
(Hovrätten för Övre Norrland Rotel 5, 2020-04-15, B199/20)
- Villkorligt medgiven frihet förklaras till en tid av 3 månader förverkad.

Lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st brottsbalken
34 kap 5 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

1. Harri Kinisjärvi ska betala skadestånd till Göran Renberg med 7 500 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 september 2021 till dess betalning sker.
2. Harri Kinisjärvi ska betala skadestånd till Britt-Louise Persson med 1 600 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 december 2021 till dess betalning sker.
3. Harri Kinisjärvi ska betala skadestånd till Luleå kommun med 750 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 mars 2022 till dess betalning sker.

4. Harri Kinisjärvi ska betala skadestånd till Patrik Andersson med 128 375 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 februari 2022 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

I beslag tagna knivar förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Region Nord, Forensik 1 Rgn Nord; beslagsliggare 2022-5000-BG18334.1–2).

Häktning m.m.

Harri Kinisjärvi ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Carolina Holmberg får ersättning av staten med 78 256 kr. Av beloppet avser 60 564 kr arbete, 1 980 kr tidsspillan, 61 kr utlägg och 15 651 kr mervärdesskatt.
2. Niklas Lundgren får ersättning av staten med 33 346 kr. Av beloppet avser 26 677 kr arbete och 6 669 kr mervärdesskatt.
3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.

Övrigt

Harri Kinisjärvi ska ersätta staten för kostnaden för provtagning och analys av blod med 400 kr.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Harri Kinisjärvi ska dömas för försök till mord alternativt grov misshandel, skadegörelse, misshandel och grovt rattfylleri enligt följande fyra gärningsbeskrivningar (justeringar gjorda vid huvudförhandlingen är understrukna):

Misshandel den 2 september 2021

Harri Kinisjärvi har slagit Göran Renberg med flera slag i ansiktet. Det hände den 2 september 2021 på Luleå Busstation, Storgatan 67 C, Luleå kommun. Göran Renberg orsakades sårskada, smärta och blodvite.

Harri Kinisjärvi begick gärningen med uppsåt.

Grovt rattfylleri den 19 september 2021

Harri Kinisjärvi har kört personbil efter att ha intagit alkohol i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 2,71 promille. Det hände någon gång mellan den 18–19 september 2021 på Svartövägen, Luleå, Luleå kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom alkoholkoncentrationen uppgick till minst 1,0 promille i blodet.

Harri Kinisjärvi begick gärningen med uppsåt.

Försök till mord alt. grov misshandel den 15 februari 2022

Harri Kinisjärvi har försökt döda Patrik Andersson genom att utdela flertalet knivhugg mot Patrik Anderssons överkropp. Det hände den 15 februari 2022 på Hotell Örnvik, Örnviksvägen 87, Luleå, Luleå kommun.

Harri Kinisjärvis agerande har orsakat Patrik Andersson en djup sårskada på bröstorgans högra sida nedanför axeln, större blodförlust, muskelskada, blånader, sårskador på arm och hand samt smärta.

Fara för att brottet skulle fullbordas har förelegat eller varit utesluten enbart på grund av tillfälliga omständigheter.

Harri Kinisjärvi begick gärningen med uppsåt.

Harri Kinisjärvi har genom ovan beskrivet agerande uppsåtligt misshandlat Patrik Andersson. Brottet bör bedömas som grovt eftersom gärningen varit livsfarlig och Harri Kinisjärvi visat särskild hänsynslöshet eller råhet genom att plötsligt attackera Patrik Andersson med livsfarliga vapen, vilket orsakat honom svår kroppsskada.

Skadegörelse den 10 december 2021

Harri Kinisjärvi har orsakat skador på tre personbilar genom att hugga och/eller skrapa med kniv eller annat vasst föremål på bilarna så att det blev skador för ett okänt men inte ringa värde. Det hände den 10 december 2021 på Socialförvaltningen, Repslagargatan 6, Luleå kommun. Egendomen tillhörde Anna Persson, Lars Mattias Holmström och Britt-Louise Persson samt var till men för Luleå kommuns rätt då kommunen trätt i Anna Perssons ställe såvitt avser kostnad för reparation av skada/självrisk.

Harri Kinisjärvi begick gärningen med uppsåt.

Patrik Andersson har biträtt åtalet och framställt ett enskilt anspråk. Han har yrkat att tingsrätten ska förplikta Harri Kinisjärvi att till honom betala skadestånd med 128 375 kr, plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 15 februari 2022 till dess betalning sker. Han har gjort gällande att 125 000 kr av beloppet avser ersättning för kränkning och att 3 375 kr avser ersättning för sveda och värk.

Göran Renberg har framställt ett enskilt anspråk. Han har yrkat att tingsrätten ska förplikta Harri Kinisjärvi att till honom betala 15 000 kr, plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 2 september 2021 till dess betalning sker. Han har menat att 5 000 kr av det yrkade beloppet avser ersättning för kränkning och att 10 000 kr avser ersättning för sveda och värk.

Britt-Louise Persson har yrkat att tingsrätten ska förplikta Harri Kinisjärvi att till henne betala skadestånd avseende självrisk vid byte av vindruta med 1 600 kr, plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 december 2021 till dess betalning sker.

Luleå kommun har yrkat att tingsrätten ska förplikta Harri Kinisjärvi att till kommunen betala skadestånd avseende Anna Perssons självrisk vid byte av vindruta med 750 kr, plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 december 2021 till dess betalning sker. Kommunen har anfört att den har övertagit fordran från Anna Persson i och med att kommunen stod för hennes självrisk.

I anslutning till åtalet som rör grovt rattfylleri har åklagaren anmärkt att kostnaden för provtagning och analys har uppgått till 400 kr. Åklagaren har vidare yrkat att två i beslag tagna knivar förverkas (beslagsprotokoll 2022-5000-BG18334.1-2). Yrkandet har framställts i anslutning till åtalet som rör försök till mord.

Harri Kinisjärvi har varit frihetsberövad så som gripen, anhållen och häktad för misstanke om brott som prövas genom denna dom från den 2 september 2021 till den 4 september 2021 samt från den 15 februari 2022 och framåt.

TINGSRÄTTENS SKÄL

Frågan om ansvar för brott

Åtalet vad avser försök till mord alt. grov misshandel

Harri Kinisjärvi har medgett att han utdelade ett hugg med kniv mot Patrik Andersson samt att knivhugget träffade Patrik Andersson på överkroppen. Han har motsatt sig ansvar för brott på den grunden att han anser sig ha agerat i nödvärn.

Åklagaren och målsäganden har som muntlig bevisning åberopat förhör med Patrik Andersson, vittnet Annika Hedberg, polisen Niklas Jonsson, polisen Karolina Thomtén och kirurgen Jannis Kourtopoulos. Som skriftlig bevisning har de åberopat händelserapport, fotografier, protokoll från klädundersökning, tjänsteanteckning och promemoria, journalanteckningar, rättsintyg, protokoll från brottsplatsundersökning, beslagsprotokoll och analysresultat. De har även åberopat uppspelning av larmsamtal till SOS-alarm och polisens regionledningscentral.

Bakgrunden till den åtalade gärningen samt händelseförloppet i stora drag är ostridigt. Följande är klarlagt genom den skriftliga och muntliga bevisningen. Målsäganden Patrik Andersson, Harri Kinisjärvi och vittnet Annika Hedberg var bosatta på Örnviks camping. Patrik Andersson bodde i en husvagn och de övriga två bodde i var sin stuga. De tre kände varandra. Dock var de ej nära vänner, utan snarare bekanta. Under

eftermiddagen den 15 februari i år – d.v.s. den i målet aktuella dagen – var Patrik Andersson hos Harri Kinisjärvi. De umgicks ett tag och drack öl tillsammans. Patrik Andersson lämnade stugan och gick till sitt. Fram emot kvällen återvände Patrik Andersson till Kinisjärvis stuga. Vid detta skede uppstod någon slags dispyt mellan Patrik Andersson och Harri Kinisjärvi, som eskalerade i våld. Våldet kulminerade i att Patrik Andersson blev knivhuggen i höger axel. Knivhugget utdelades av Harri Kinisjärvi. Annika Hedberg såg stora delar av förloppet i stugan. Hon var på väg hem från arbetet och stannade vid Kinisjärvis stuga för att hälsa till denne och råkade bli vittne till våldet.

Av den medicinska utredningen framgår att kniven åkte in cirka en decimeter i axeln och att den åkte in så pass långt att den nästan stack ut på andra sidan av Patrik Anderssons kropp. Knivhugget penetrerade inte några större blodkärl, utan istället orsakade det huvudsakligen skador på muskulatur. Blödningsen blev dock omfattande. Detta till stor del på grund av att Patrik Andersson var på blodförtunnande medicin. Enligt rättsintyg var knivhugget livshotande med anledning av den rikliga blödningsen.

Gärningspåståendet är alltså redan i detta skede bevisat i så måtto att det är visat att Patrik Andersson blev knivhuggen av Harri Kinisjärvi och att det fanns fara för att Patrik Andersson kunde dö till följd av knivhugget. Beträffande faran för att döden kunde bli resultatet av knivhugget kan följande nämnas. Denna fara existerade egentligen i två avseenden. För det första kunde det hugg som rent faktiskt utdelades leda till döden genom förblödning. Men det fanns också en konkret fara för att hugget kunde ha träffat annanstans på Patrik Anderssons överkropp. Med lite otur hade hugget kunnat träffa en större pulsåder eller hjärtat. I ett sådant förlopp skulle hugget nästan säkert ha varit omedelbart dödande. Utifrån de inblandades perspektiv måste det ha varit en ren slump att knivhugget träffade just där det träffade och att det inte blev ett hugg som ledde till ett allvarligare resultat. Knivhugget utdelades nämligen inte under några kontrollerade former som medgav Harri Kinisjärvi möjlighet till precision och utrymme för avvägningar.

Frågan är sålunda om även övriga moment i gärningsbeskrivningen är bevisade, nämligen huruvida det är visat att Harri Kinisjärvi utdelade ytterligare knivhugg mot Patrik Anderssons kropp, att Patrik Andersson till följd av knivhuggen också orsakades sårskador på arm och hand samt blånader och att Harri Kinisjärvi agerade med uppsåt. Vidare ska rätten pröva åklagarens uttalade påstående om att Harri Kinisjärvi inte var i en nödvärnssituation.

Innan rätten går in i en närmare prövning av vad som är styrkt, vill rätten peka på ett visst förhållande i gärningspåståendet som inbjuder till tolkningssvårigheter. Åklagaren har i gärningspåståendet angett att Harri Kinisjärvi *utdelade* flertalet knivhugg mot Patrik Anderssons överkropp. Det är just ordet ”utdela” som framstår som dubbeltydigt inom ramen för detta mål. Typiskt sett används ordet inom t.ex. rättsväsendet för att beskriva våld som orsakar skador. Man använder exempelvis uttrycket ”utdela ett slag” för att beskriva ett slag som träffar något och orsakar följdverkningar. I detta mål har emellertid ingen gjort gällande annat än att Harri Kinisjärvi gjorde flera utfall med kniv och att högst ett par av utfallen resulterade i träffar på Patrik Andersson. De flesta av utfallen ska ha missat Patrik Andersson. Vad som orsakar tolkningsproblem är att ordkombinationen ”utdela knivhugg” skulle i en ren lexikalisk mening kunna beskriva även knivhugg som inte träffar. Det verkar inte finnas en precis definition av vad ”utdela” innebär när ordet används för att beskriva våldsamma handlingar mot annan. Ytterligare en aspekt att beakta är att ordet beskriver en handling från förövarens perspektiv snarare än vad resultatet blir på offret (det går med andra ord att använda ordet ”utdela” för att enbart beskriva vad någon gör, utan att samtidigt ha för avsikt att beskriva vad som händer med den som tar emot det som utdelas). Tingsrätten vet därför inte riktigt vad åklagaren menar med uttrycket ”utdela knivhugg”; menar åklagaren att även de knivhugg som inte träffade omfattas av åtalet eller ej? Knivhugg i luften – som missar det tilltänkta offret – kan nämligen också konstitueras mordförsök. I linje med alla de grundläggande principer inom straffprocessrätten som innebär att oklarheter i åtalet får belasta åklagaren tolkar rätten ordet ”utdela” snävt och utgår från att åklagaren menar att endast knivhugg som faktiskt träffade är föremål för åtal.

Patrik Andersson har relaterat följande händelseförlopp. Han kom in i stugan. Tonen mellan honom och Harri Kinisjärvi var från början vänskaplig. Ganska omedelbart efter att han hade kommit in märkte han att Harri Kinisjärvi rökte inomhus. Han påtalade att det inte var tillåtet att röka inomhus. Harri Kinisjärvi ansåg att man visst fick göra det och ilsknade till. De hade en kort ordväxling om tillåtligheten av rökning i stugan. Sedan gick Harri Kinisjärvi till ytterdörren och slängde upp den samt sa till honom att gå därifrån. Han bad Harri Kinisjärvi att lugna ner sig. Vid detta skede gick Harri Kinisjärvi till köksvrån och tog två knivar. Med kniv i vardera handen gjorde sedan denne utfall mot honom. Agerandet gjorde honom förbluffad och han blev paralyserad. Han visste inte riktigt vad han skulle göra, varför han stannade kvar och försökte värja sig mot utfallen. Harri Kinisjärvi gjorde färre än tio utfall, men fler än fyra. Samtliga utfall framstod för honom som allvarligt menade försök att hugga honom med kniv på överkroppen. Det var kraft bakom de hugg som inte träffade. Han försökte avdramatisera situationen och framstå som så ofarlig som möjligt för Harri Kinisjärvi, samtidigt som han ändå försvarade sig. Precis innan sticket som träffade honom hade han försökt få Harri Kinisjärvi ur balans genom att knuffa eller slå denne. Hans agerande resulterade i att Harri Kinisjärvi föll bakåt och detta gjorde denne ännu argare. Kinisjärvi tog sig upp rätt snabbt och rusade mot honom. Han var nära ytterdörren när han mottog knivhugget som träffade. När han konstaterade att han hade blivit huggen tog han sig ut och stängde dörren efter sig. Han höll emot dörren för att hindra Harri Kinisjärvi från att följa med honom ut. Utanför fick han hjälp av Annika Hedberg. Hon ringde larmcentralen och samtidigt stack Harri Kinisjärvi ut huvudet genom dörren och sa att han också skulle ringa polisen.

Harri Kinisjärvi har däremot beskrivit händelserna enligt följande. Han ville sova, men Patrik Andersson dök upp för att tigga alkohol från honom. Han försökte förklara för Patrik Andersson att han inte hade alkohol att ge bort och att han ville bli lämnad ifred eftersom han skulle sova. Sedan började Patrik Andersson prata om cigarettrökning inomhus. Själv ville han bara att Patrik Andersson skulle gå. Plötsligt – helt oväntat – slog Patrik Andersson honom. Han föll baklänges och hamnade på golvet. Sedan backade han in i köket. Då rusade Patrik Andersson mot honom. I rörelsen hade

denne armarna bakom sig. I och med att han inte såg Patrik Anderssons händer trodde han att denne kunde ha en pistol i händerna. Han var väldigt rädd för Patrik Andersson. Han hade hört att Patrik Andersson hade förflutet som en legosoldat och att denne hade dödat barn när denne hade tjänstgjort som soldat. Mot bakgrund av vad han hade hört om Patrik Andersson trodde han att denne kunde vara kapabel till vad som helst. I och med att han var rädd greppade han en kniv när Patrik Andersson var i rörelse mot honom. När Patrik Andersson nådde fram till honom utdelade denne ett slag mot honom och han försvarade sig med kniven. Vid detta skede träffade kniven Patrik Anderssons axel. Då dök Annika Hedberg upp i lägenheten och Patrik Andersson lugnade ner sig. Denne vände på sig och gick ut. Han skyndade efter för att stänga dörren. Samtidigt som han höll på att stänga dörren vände sig Patrik Andersson och försökte öppna den, så som för att komma in igen. Det uppstod en slags kamp om dörren – han ville stänga den och Patrik Andersson försökte komma in. Till slut fick han igen dörren och Patrik Andersson gick i väg med Annika Hedberg.

En ovanlig aspekt i detta mål jämfört med andra mål av liknande karaktär är att det finns ett oberoende vittne som säger sig ha sett nästan hela det åtalade förloppet. Ofta saknas det åsyna vittnen vid den aktuella typen av knivhuggningar. Annika Hedberg förefaller inte ha några särskilda lojaliteter mot Patrik Andersson samtidigt som hon inte förefaller ha några antipatier mot Harri Kinisjärvi. Hon verkar helt enkelt ha varit på god fot med båda. Hon har beskrivit händelseförloppet i alla väsentliga detaljer i enlighet med hur Patrik Andersson har skildrat det. Hennes skildring motsäger samtidigt många punkter i Harri Kinisjärvis redogörelse. Samtidigt kan rätten också konstatera att den skriftliga utredningen stödjer Patrik Anderssons skildring fullt ut och rätten har inte funnit något i den skriftliga utredningen som direkt motsäger något som Patrik Andersson har skildrat.

Det framgår av den medicinska utredningen att Patrik Andersson – förutom det djupa knivhugget som var livsfarligt – hade två små skärsår som torde ha uppstått under det aktuella förloppet. Det ligger således nära till hands att utgå från att åtminstone tre knivhugg träffade Patrik Andersson. Rätten anser sålunda att åklagaren har bevisat att

flera knivhugg utdelades – tre knivhugg kan betecknas som flera till antalet. Vidare har åklagaren motbevisat Harri Kinisjärvis nödvärnsinvändning. Vid beaktande av skeendenas karaktär framstår det som uppenbart att Harri Kinisjärvi agerade med uppsåt. Han måste ha förstått att hans utfall med kniven kunde leda till döden. Var och en torde ha insikt i förhållandet att knivar är vassa föremål och att det går att orsaka dödliga skador med knivhugg.

Slutligen kan rätten notera att Patrik Andersson hade i och för sig blånader efter händelsen. Typiskt sett är blånader resultatet av trubbigt våld, ej penetrerande våld så som knivhugg. Harri Kinisjärvi är endast åtalad för knivhugg – inte trubbigt våld. Han kan således inte dömas för att ha orsakat blånader. I alla övriga avseenden är dock åtalet styrkt.

Brottet ska rubriceras så som försök till mord. En dråpliknande situation var inte för handen. Händelseförloppet var så pass utdraget att ett fullbordat brott förmodligen skulle ha rubricerats som mord.

Åtalet som rör misshandel av normalgraden

Harri Kinisjärvi har förnekat åtalad gärning.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat fotografi. Som muntlig bevisning har åklagaren åberopat förhör med Göran Renberg och vittnet Victor Andersson.

Tingsrätten har hört målsäganden Göran Renberg. Han har berättat följande. Han satt i väntrummet på busstationen i Luleå och läste en tidning. Vid tillfället var han nykter. Plötsligt steg Harri Kinisjärvi – som han känner sedan tidigare – fram och slog ett slag med knyten näve i hans ansikte. Det var ett hårt slag. Sedan gick Harri Kinisjärvi och satte sig lite längre bak i lokalen. Någon minut senare klev Harri Kinisjärvi återigen fram till honom. Denna gång slog denne två hårda slag med öppen handflata i hans ansikte. Även dessa slag var hårda. Slagen var så pass hårda att de orsakade honom sårskador i ansiktet. Det blödde en del från sårn. När han åkte till sjukhuset efteråt

fick sjukvården sy sju stygn i hans ansikte och han var blåsvullen i ansiktet tre veckor efter händelsen. Harri Kinisjärvi betedde sig så som denne gjorde för att denne var full. Om denne hade varit nykter så hade denne inte slagits. Det kan vara så att det låg en schism om en mobiltelefon i grunden.

Göran Renbergs redogörelse får gott stöd av den skriftliga utredningen samt förhöret med vittnet Victor Andersson. Det finns således – enligt rättens uppfattning – knappast några skäl att ifrågasätta hans uppgifter.

Det framgår av fotografiet som åklagaren åberopat att Göran Renberg efter händelsen blödde från ansiktet. Detta förhållande ger starkt stöd för att han blev misshandlad på sätt som han har beskrivit. Victor Andersson har i sin tur berättat att han såg händelsen som Göran Renberg har relaterat och hans redogörelse ligger i alla väsentliga delar exakt i linje med vad Göran Renberg har beskrivit.

Enligt rättens uppfattning kan vad Harri Kinisjärvi har uppgett lämnas därhän. Rätten kommer till denna slutsats huvudsakligen på basis av att hans redogörelse motsägs av vad Victor Andersson har berättat. Vad han har berättat stämmer alltså inte överens med Victor Anderssons vittnesmål. Kinisjärvi har sålunda menat att han i och för sig var på busstationen vid tillfället. Enligt honom blev Göran Renberg dock rånad och att rånnet utfördes av annan person än han. Vidare har han uppgett att Göran Renberg har hittat på beskyllningarna mot honom, då Göran Renberg har något emot honom.

Åtalet under denna åtalspunkt är styrkt och brottet ska rubriceras så som åklagaren har gjort gällande.

Åtalet som rör skadegörelse

Harri Kinisjärvi har förnekat åtalad gärning.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat anmälan, fotografier, kostnadsunderlag samt kontantnota och PM. Som muntlig bevisning har åklagaren åberopat förhör med

Anna Persson, Britt-Louise Persson, Mattias Holmström och vittnet Madeleine Johansson. Åklagaren har även förevisat mobilkamerafilm.

Att en person i och för sig skadade tre bilar på sätt som åklagaren har beskrivit är bevisat. De tre målsägandena har nämligen berättat att var och en av dem upptäckte skador på deras respektive bil av det slag som anges i gärningspåståendet. Skadorna bör ha tillfogats bilarna den i åtalet aktuella dagen. Målsägandena säger sig nämligen ha upptäckt skadorna denna dag och skadorna var av sådan karaktär att de högst troligt måste ha upptäckts ganska snabbt efter att målsägandena hade satt sig i bilen. Det handlade nämligen om skador på vindrutor och sådana skador torde vara rätt uppenbara för en förare av en bil.

En och samma gärningsperson måste ha legat bakom skadegörelsen av de tre bilarna. De tre skadegörande gärningarna binds ihop i tid och rum då de inträffade på samma plats och vid samma tid. Tillvägagångssättet för respektive skadegörelse var dessutom identiskt. Någon hade hackat och skrapat på vindrutorna med vasst eller spetsigt föremål.

Frågan är emellertid om Harri Kinisjärvi kan knytas till de åtalade skadegörande gärningarna så som gärningsperson.

Det finns ingen direkt och kausal bevisning som knyter honom till skadegörelserna. Inget vittne har hörts i målet som säger sig ha sett honom utföra gärningarna. Det finns inte heller någon teknisk bevisning eller motsvarande som kopplar honom till brotten. Något spår från gärningspersonen har helt enkelt inte återfunnits på brottsplatsen.

Trots detta anser rätten att det är bevisat att Harri Kinisjärvi var personen bakom skadegörelserna. Det finns nämligen en del indicier som, sedda tillsammans, på ett övertygande sätt pekar ut honom som gärningspersonen.

Till en början kan Kinisjärvi knytas till platsen och tidpunkten för gärningarna. Skadegörelserna skedde på socialtjänstens personalparkering. Enligt vittnet Madeleine Johansson var Harri Kinisjärvi i socialtjänstens reception lite innan skadegörelserna och han gick ut från receptionen en stund innan skadegörelserna skedde.

Vidare ska Harri Kinisjärvi – innan den åtalade händelsen – ha hotat med att utföra skadegörelse på bilar som tillhörde socialtjänstens personal, eftersom han ansåg sig inte ha blivit behandlad på sätt han önskat av socialtjänsten. Detta har Madeleine Johansson relaterat. En slags motivbild är således etablerad.

Slutligen konstaterar rätten att personal på socialtjänsten filmade gärningspersonen med mobilkamera när denne lämnade brottsplatsen. Rätten har sett filmen. Rätten kan i och för sig inte dra några slutsatser alls om gärningspersonens identitet av filmen – det enda som syns i filmen är en mörklädd man, med väska, som går med haltande gångstil från socialtjänstens parkering. Dock har Madeleine Johansson sett filmen och hon har i sitt förhör uppgett att hon är säker på att personen som syns i filmen är identisk med Harri Kinisjärvi. Hon har uppgett att hon har baserat sin slutsats på att personen i filmen var klädd likadant som Harri Kinisjärvi samt bar på en identisk väska som Harri Kinisjärvi hade haft med sig inne på receptionen. Vidare har hon uppgett att den haltande gångstilen som syns i filmen var karaktäristisk för Kinisjärvi vid tiden för brotten. Han ska – enligt henne – ha haltat på ett visst sätt då denne inte hade en ordentlig sko för ena foten.

Sammantaget kan rätten hålla det för visst att Harri Kinisjärvi var gärningspersonen som utförde skadegörelsen. Åtalet är styrkt och brotten bör rubriceras så som åklagaren har gjort gällande.

Åtalet som avser grovt rattfylleri

Harri Kinisjärvi har förnekat åtalad gärning.

Åklagaren har åberopat förhör med vittnet Linda Nilsson och polisen Simon Sandström. Som skriftlig bevisning har åklagaren åberopat analysresultat.

Åklagaren har sålunda menat att Harri Kinisjärvi körde bil aktuell natt/kväll och att denne var berusad under körningen. Åklagarens utredning baserar sig på faktum att Harri Kinisjärvi hade iakttagits som förare av en bil som körde av vägen samt att denne efteråt hade en alkoholkoncentration i blodet motsvarande den koncentration som framgår av gärningsbeskrivningen.

Tingsrätten har hört vittnet Linda Nilsson som säger sig ha sett aktuell körning. Hon har berättat följande. Hon var ute på en nattlig promenad. Under promenaden noterade hon att en bil körde i fel färdriktning. Bilen körde sakta och den körde av vägen. Hennes första tanke var att föraren hade drabbats av en stroke, varför hon gick mot bilen för att titta till föraren. När hon kom fram till bilen noterade hon att personen som satt i förarsätet var kraftigt berusad. Inga ytterligare personer fanns i bilen. Personen sa till henne att han skulle sova. Hon ringde polisen och uppgav bilens registreringsnummer. Vid detta skede sa personen på förarsätet att denne hade stulit bilen. Ytterligare personer kom på plats för att se vad som hade hänt och eventuellt hjälpa till. Personen på förarsätet blev irriterad och började gå från bilen. Han hann gå en kort bit och sedan kom polisen och omhändertog personen. Vid det tidigare skedet – när hon gick fram mot bilen – hade hon bilen under uppsikt under hela tiden, förutom under ett kort ögonblick då sikten skymdes av en uppförslutning. Hon såg ingen lämna bilen eller utanför den (innan hon såg föraren kliva ut).

Harri Kinisjärvi har uppgett att han endast hade varit passagerare i aktuell bil. Enligt honom fanns två andra personer i bilen under färden. Han har beskrivit att det rörde sig om två grabbar – en mörkare och en ljusare – och att den mörkare av dem körde bilen. Harri Kinisjärvi har förklarat att de två personerna stack ifrån bilen efter krocken och att de lämnade honom ensam.

Tingsrätten lämnar vad Harri Kinisjärvi har berättat därhän och rätten är i stället benägen att ansluta sig till åklagarens hypotes om att Kinisjärvi var den aktuella bilens förare. Till en början kan rätten konstatera att omständigheten att Harri Kinisjärvi – direkt efter bilens färd – satt på förarsätet är i sig ett starkt bevisfaktum för att han också var föraren av bilen då den framfördes. Typiskt sett återfinns nämligen föraren av en bil på förarsätet när bilen har stannat. Utredningen ger dessutom knappast något utrymme för alternativa gärningspersoner. Linda Nilsson – vars uppgifter rätten saknar anledning att ifrågasätta – såg inte någon utanför bilen. Hon tappade i och för sig uppsikten över bilen en stund. Dock förefaller hon ha gjort detta under en så pass kort tid att ingen kan ha hunnit sticka från bilen eller förflytta sig från passagerarsäte till förarsäte under den tid hon inte såg den. Linda Nilssons iakttagelser utesluter alltså möjligheten för att en alternativ gärningsperson var föraren och att Harri Kinisjärvi förflyttade sig från passagerarsäte till förarsäte.

Det framgår av den skriftliga bevisningen att Harri Kinisjärvi hade åtalad alkoholkoncentration i blodet efter körningen.

Åtalet under denna åtalspunkt är alltså sammantaget styrkt och brottet ska bedömas så som åklagaren har gjort gällande.

Påföljd

Tingsrätten finner att straffvärdet för mordförsöket motsvarar fängelse 9 år.

Ett lägre straffvärde är inte aktuellt då det våld som rent faktiskt fullbordades var så pass allvarligt. Den kniv som åkte in i Patrik Anderssons axel gick nästan igenom hela kroppen. Våldet var dessutom helt oprovocerat och Harri Kinisjärvi hade gott om möjlighet att besinna sig. Risken för att Patrik Andersson kunde dö var högst påtaglig. Den skada han faktiskt tillfogades kunde ha orsakat döden genom förblödning. Detta framgår av åberopat rättsintyg. Det var dessutom bara ren tur att kniven träffade där den träffade. Ett knivhugg mot t.ex. hjärtat eller mot en stor pulsåder kunde ha varit omedelbart dödande.

Ett högre straffvärde är inte aktuellt då Patrik Andersson inte dog. Minimistrafvet för mord är 10 år och ett icke-fullbordat mord är endast i undantagsfall allvarligare än ett fullbordat mord. Det är så gott som alltid bättre att någon inte dör, än att någon dör.

Straffvärdena för de övriga brott som Harri Kinisjärvi döms för är i sammanhanget så pass låga att de inte nämnvärd grad inverkar i påföljdsbestämningen.

Vid så högt straffvärde som det nu aktuella är andra påföljder än fängelse inte aktuella. Undantaget är situationer då den tilltalade är allvarligt psykisk störd och en rättspsykiatrisk vård kan komma i fråga. Det har dock inte framkommit förutsättningar för att döma Harri Kinisjärvi till annan påföljd än fängelse.

Fängelsestraffets längd ska bestämmas utifrån straffvärdet till 9 år.

Rätten noterar att Harri Kinisjärvi begick den misshandel och den rattfylleri han nu döms för under pågående villkorlig frigivning. Den 15 april 2020 dömdes han av Hovrätten för Övre Norrland till fängelse 1 år 6 månader för grov misshandel och rattfylleri. Han påbörjade verkställigheten av straffet den 15 maj 2020 och frigavs villkorligt den 9 december 2020 med en återstående strafftid om 182 dagar. Prövotiden för den villkorligt medgivna friheten utgick den 9 december 2021 (i målet aktuell misshandel begicks den 2 september 2021 och rattfylleriet den 18-19 september 2021).

Som huvudregel ska hela den villkorligt medgivna friheten förklaras förverkad om den dömd återfaller i brott under prövotiden. I undantagsfall får rätten besluta om att underlåta förverkande eller förverka endast en del av friheten. Harri Kinisjärvi återföll i likartad brottslighet, vilket i och för sig talar för ett förverkande i enlighet med huvudregeln. Dock var den brottslighet han återföll i inte lika allvarlig som den brottslighet som låg till grund för fängelsestraffet som han frigavs villkorligt från (grov misshandel med ett straffvärde om 1 år 6 månader kontra en misshandel med ett straffvärde om fängelse några månader samt ett rattfylleri med ett straffvärde motsvarande fängelse en eller två månader). Mot denna bakgrund anser rätten att det

framstår som skäligt att förverka hälften av den villkorligt medgivna friheten, vilket i runda tal motsvarar fängelse 3 månader (91 dagar).

Skadestånd

Patrik Anderssons anspråk

Harri Kinisjärvi har motsatt sig yrkandet.

Tingsrätten finner att Patrik Anderssons skadeståndsyrkande i delen som avser kränkningsersättning ligger i linje med vad som enligt praxis tillerkänns vid fall av mordförsök som resulterar i lite mer substantiella skador. Vidare framstår yrkandet vad avser sveda och värk som skäligt. Skadeståndsyrkandet ska bifallas.

Göran Renbergs yrkande

Harri Kinisjärvi har motsatt sig yrkandet, men godtagit 5 000 kr som ersättning för kränkning som skäligt i och för sig.

Tingsrätten finner, i linje med utgången i ansvarsdelen, att Harri Kinisjärvi har orsakat Göran Renberg en ersättningsgrundande kränkning. Kränkningen kan skäligen värderas till det yrkade beloppet, som dessutom är vitsordat. Yrkandet i denna del ska bifallas. Harri Kinisjärvi ska således förpliktas att ersätta Göran Renberg med 5 000 kr för kränkning.

Vidare är det klarlagt att Harri Kinisjärvi orsakade Göran Renberg smärta som höll i sig ett tag. Därför ska han ersätta Göran Renberg för sveda och värk. Med hänsyn till de åsamkade skadornas karaktär framstår 2 500 kr som en skälig ersättning.

Sammantaget finner rätten att Harri Kinisjärvi ska betala skadestånd till Göran Renberg med 7 500 kr.

Luleå kommuns anspråk

Harri Kinisjärvi har motsatt sig yrkandet, men godtagit yrkat belopp så som skäligt i och för sig. Vidare har han anförut att han inte ifrågasätter förhållandet att Luleå kommun har övertagit skadeståndsanspråket från målsäganden Anna Persson, för det fall rätten finner att skadeståndsskyldighet existerar.

I och med att Harri Kinisjärvi döms till ansvar för att ha orsakat den skada som föranledde byte av vindruta, ska han utge skadestånd för kostnader som åsamkats den skadelidande för reparationsåtgärder. Beloppet är vitsordat. Så även omständigheten att Luleå kommun har övertagit fordran. Yrkandet ska bifallas.

Britt-Louise Perssons yrkande

Harri Kinisjärvi har motsatt sig yrkandet. Han har dock godtagit yrkat belopp som så skäligt i och för sig.

Då Harri Kinisjärvi döms till ansvar för att ha orsakat den skada som föranledde byte av vindruta, ska han utge skadestånd för kostnader som åsamkats målsäganden för reparationsåtgärder. Yrkat belopp är vitsordat. Skadeståndsyrkandet ska således bifallas.

Övriga frågor

Återfallsrisken är påtaglig. Därför ska Harri Kinisjärvi kvarstanna i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Harri Kinisjärvi har motsatt sig förverkandeyrkandet. Yrkandet är emellertid lagligen grundat, varför det ska bifallas.

Vad den offentliga försvararen samt målsägandebiträdet har yrkat i ersättning framstår som skäligt. Yrkandena ska bifallas. Staten ska stå kostnaden för ersättningarna. Harri Kinisjärvis möjligheter att återbetala kostnaderna är små då han kommer att verkställa ett längre fängelsestraff framledes.

Harri Kinisjärvi döms för brott med fängelse i straffskalan. Därför ska han förpliktas att betala en lagstadgad avgift till Brottsofferfonden. Slutligen konstaterar rätten att Harri Kinisjärvi ska återbetala statens kostnader för blodprovstagning med 400 kr då han döms för åtalat rattfylleri.

ANVISNINGAR FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagandeskrift, ställd till Hovrätten för Övre Norrland, ges in till tingsrätten senast den 27 april 2022.

För en enig rätt,

Christian Stamblewski

Avräkningsunderlag biläggs domen.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19651023-2298	Datum för dom/beslut 2022-04-06
Efternamn Kinisjärvi	Förnamn HARRI Petri

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-09-02	2021-09-04
2022-02-15	

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43
Telefon
0920-29 55 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

E-post
lulea.tingsratt@dom.se
Webbplats
<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt>

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.